Un sportiv, Mişu Flamaropol stă de vorbă cu un alt sportiv

Bâzu Cantacuzino

prinţul sportului românesc

Un om care se naşte sportiv şi obţine cele mai mari satisfacţii cucerind nenumărate campionate naţionale. Pilot de război, decorat cu virtutea aeronautică

In activitatea sportivă a României au fost nume, cu răsunet, dar nici unul nu a reuşit să-l depăşească pe cel al d-lui Bâzu Cantacuzino. Eu, care am jucat multtimp alături de ei în hockey pe gheaţă, cred că am posibilitatea să vi-l descriu pe deantregul. Şi înainte de a intra în fond voi spune că Bâzu Cantacuzino mi-a lăsat cea mai formadibală impresie, ca sportiv a cărui activitate s'a manifestat pe plan plurilateral.

Un sportiv convins

Nu trebue să fi făcut sport adică hokey, aviaţie, tennis, motociclism sau mai ştiu eu ce, ca să fi auzit de Bâzu Cantacazino, deoarece numele său a trecut de mulţi graniţele ţării.

Dar nu asta m'a făcut să-l caut, să-i dau câteva telefoane pentru ca, găsindu-l la A. C. R. R. să-i cer să-şi deapene firul amintirilor şi să-mi spună despre sport, despre sporturile pe cari le a practicat şi il practică încă, cu atâta entuziasm şi în care a reuşit performante negalate de nimeni în ţara noastră.

Eram de 14 ani când împreună cu colegii mei de clasă mă duceam Duminică la velodromul din şoseaua Stefan cel Mare, spre a vedea pe «Bâzu» cum culegea victorii în faţa campionilor motocicliştilor străini, sau iarna, la Otetelesanu, pe masa de ghiaţă, mânuind crosa cu aceiaşi virtuozitate cu care vara, pe courtsurîl de tennis dela Tenis Club Român, mânuia racheta.

Au trecut ani, în cari Bâzu Cantacuzino, a cules victorii de valoare continentală, titluri, cupe, a stabilit recorduri naţionale pentru ca acum câtva timp să-i văd statura de atlet defilând odată cu armatele desrobitoare de pământ românesc pe străzile Capitalei, iar pe vestonul său să strălucească decoraţii care exemplifică acte de eroism de mari dimensiuni: **Virtutea Aeronautică cu 2 barete şi Virtutea Aeronautică de război cu Spade şi 2 barete.**

Sportul a fost pentru Bâzu, din fragedă vârsta a copilăriei, o necesitate. Şi datorită acestei continuităţi a fost în actualul război într'o situaţie care i-a favorizat acţiunile victorioase.

Astăzi, deşi colegii din faimoasa **escadrilă 53**, sunt în concediu, prinţul Cantacuzino face zilnic transporturi militare

Frânturi din luptele aeriene ale locot Bâzu Cantacuzino

Redau mai jos câteva frânturi din reportagiile cunoscutului corespondent de război pentru Aeronautică d. prof. Gh. Tinta, care e un virtuos în meserie.

Inainte de vi le prezenta, reamintesc faptul că prinţul Cantacuzino a cerut, din chiar clipa începerii războiului încadrarea într'o escadrilă de luptă, dar autorzaţia nu i-a fost acordată, din cauza activităţii dela LARES, unde era indispensabil, decât pe ziua de 5 Iulie. — când a şi plecat pe frontul oriental.

MOMENTUL ATACULUI A SOSIT

Iute ca fulgerul, locotenentul Cantacuzino *îşi aruncă avionul pe o aripă şi pică vijelios, ţinând în bolgericul din marginea stângă a formaţiei. Adjutantul Popescu a făcut aceeaşi mişcare, repezindu-se asupra bombardierului din dreapta. Rusii răspunzând cu toate mitralierelor, risipind muniţia fără cruţare.*

Acum «cojiţa» românească a degajat. Ea revine la atac, folosind imediat etcesul de iuteală dobândit în picaj. Gloanţele trasoare desenează linii aprinse, ce se sting ca nişte meteori. Văzduhul este o adevărată urzeală de foc, vibrând în zgomotul motoarelor şi al împuşcăturilor sinistre de mitralieră.

Bolşevismul din centrul formaţiei, prins în tirul celor opt ţevi ucigătoare de pe avionul locotenentului se apără cu îndârjire. Mitralierul lui trage o jerbă lungă, de nu se mai termină...

In clipa aceasta, motorul propriului său avion învăluit în fum pe locotenent. Nu mai vede nimic. A fost lovit!

Instinctiv, cu o mişcare bruscă, el reduce complet gazele şi degajează într'o parte, ca să gonească fumul. Nicăeri nu se vede foc. Ciudat! Şi fumul ese mereu...

Pentru orice eventualitate, locotenentul *desface chinga ce-l leagă de scaun, deschide zăvorul dela capacul cabinei şi se asigură că parasuta e în regulă. Apoi încearcă să-şi dea seama de situaţie.*

Motorul scoase fum, dar nu ia foc. Va să zică, ţevile de benzină sunt neatinse. Dar temperatura lichidului de răcire s'a urcat îngrozitor. Deci, glonţul duşman a rupt o conductă dela radiator; iar fumul ce este din abundenţă se datoreşte vaporilor de glicol. Aterisarea silită ese de neînlăturat.

Sedesubt e Delta Dunării, cu întinsul ei de apă şi de stuf. Nici o putinţă de aterisare, nicăeri. Trebue să folosească cu dibăcie înălţimea la care se lasă spre a plana cât mai departe, până la satul ce se vede în zare.

Adjutantul Popescu, coechipierul credincios, a părăsit şi el lupta şi s'a alăturat locotenentului, coborând alături de el, în panţă dulce.

— «Minunat camarad!», gândeşte locotenentul Cantacuzino. Dar cât a fost de minunat camaradul şi de viteaz luptător, acesta a aflat locotenentul abia seara, când s'a înapoiat la escadrilă:

Inainte de atac, adjutantul Popescu îşi încercase mitrlierele, văzuse că ele nu funcţionează; şi totuşi, când

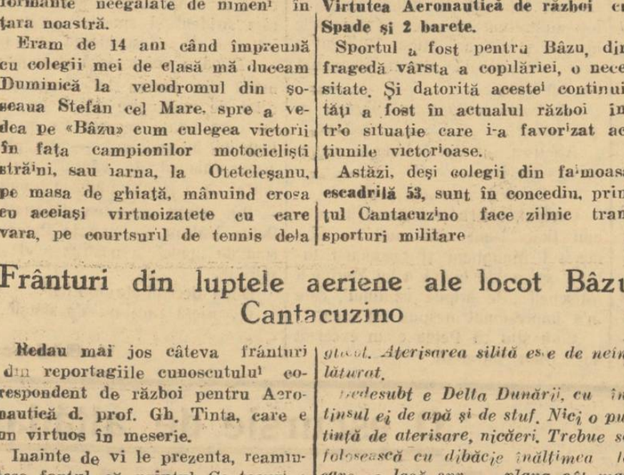

Bâzu Cantacuzino, la volanul maşinei cu care a stabilit recordul distanţei Bucureşti — Paris.

locotenentul se năpustişe asupra bolşevicilor, adjutantul atacase şi el cu aceeaşi înversunare văzându-se în focul mitralierelor duşmane fără ca el însuşi să poată trage, numai pentruca să atragă asupra lui o parte din gloanţele sovietice şi, astfel să mărească şansa de succes a locotenentului şi să-i micşoreze primejdia!

Aterisarea s'a făcut cu bine, pe un dâmb semănat cu porumb.

PRIMA VICTORIE

Deodată, privirea locotenetului C., pilotul Hurricane-ului, **cade asupra şirului de norisori alburi, cari răsar subit în dreapta. Va să zică, acolo sunt avioane duşmane. Iată, le vede, pe toate trei. In sfârşit are cu cine să se bată, sborul n'a fost zadarnic...**

Ca impins de o forţă nevăzută, pilotul îşi aruncă avionul pe o aripă, virează până ajunge în direcţia duşmanului; apoi se repede cu maximum de iuteală într'un «picaJ» atât de pronunţat, încât aerul şuieră cu furie în jurul lui. Numai cinci sute de metri îl mai despart de patrula sovietică... numai patru sute... Toată atenţia îi este concentrată asupra celor trei bombardiere. Mintea lucrează vertiginos, întocmnd planul de luptă. Va ataca întâiu pe cel din stânga, va degaja în «cabraj», va...

Locotenentul C. măsoară dintr'o privire distanţele. Işi dă seamă că el este mai aproape de bombardiere decât vânătorii roşii şi se hotărăşte să-şi execute fulgerător atacul, înainte de sosirea ajutoarelor bolsevice. Impinge mai mult în «manşă», pune maneta de gaze în plin, potriveşte direcţia din «paloner», apoi apasă de trăgaci... trimiţând din plin o jerbă de gloanţe în bombardierul din stânga. Conform planului stabilit. In vreme ce «degajează», el mai ade timp să observe cum flacările ţâşnesc din avionul duşman, care lasă în urmă-i o dâră groasă de fum negru şi se prăbuşeşte în «vrie».

In Elveţia la Rolle

Acum 25 ani, liceul din Rolle, o localitate p marginea lacului Geneve, — avea printre elevii săi pe unul cu numele de C-tin Cantacuzino. Aici micul prinţ, astăzi Bâzu Cantacuzino, a luat contact pentru prima oară cu sportul.

Vara, făcând canotaj pe frumosul lac al Elveţiei, jucând foot-

Motociclistul Bâzu Cantacuzino în ziua când a învins pe faimosul Buttler.

ball şi activând mai târziu în Tenis iar iarna, liceul mutându-se la Gstaat, a pus pentru prima oară patinele în picioare şi a luat crosa în mână. Deasemeni, aici, pe lângă hockey, sky-ul şi bobsleigal erau pasiunile sale. In mica sală de gimnastică a liceului, tânărul elev a învăţat, stricând pereţii sălii, să tragă cu pukul, fapt care ia permis mai târziu să găurească bujurile apărate de cei mai faimoşi portari continenlali, schot pe care-l mai păstrează şi astăzi...

IN ECHIPA CAMPIONILOR ELVEŢIEI

La 16 ani juca centru atacant în echipa locală, Hockey Club Rosy care în acel an reuşeşte turul de forţă, să ia campionatul elveţian, iar la 17 ani, bacalaureat, vine în ţară şi îşi satisface stagiul militar, după care la drumul străinătăţii cu direcţia Strassburg, unde urmează facultatea de drept.

Plictisit la Strassburg. Bâzu la direcţia... Parisului, unde-şi continuă studiile timp de 2 ani, — în care timp activitatea sportivă este mai redusă, — pentru ca la 22 ani, în primăvara lui 1928 să revină în Bucureşti.

ACTIVITATEA HOKEYSTA DIN CAPITALA

In iarna anului 1928—29, pe lacul Cişmigiului, îşi face apariţia, spre surprinderea câtorva din hockebstii bucureşteni de atunci, un tânăr înalt şi slab având o crosă şi un puk. Câteva schoturi... câteva fente şi noul hokeyst este asaltat cu întrebării de baştinaşi, din care sunt de reţinut Brătianu, Danielopol Pfann etc.

Impreună cu aceştia şi alţi câţva, fără «forme» la federaţie (nici nu exista aşa ceva) sau foi de legitimare, a luat fiinţă primul club de hockey bucureştean H. Club Bucureşti, iar după un an, ca să aibă cu cine face matchuri o nouă formaţie şi-a făcut apariţia: Tenis Club Român, al doilea club bucureştean.

Cantacuzino juca, dealtfel ca şi ceilalţi, când la una din echipe când la cealaltă, victorile alternând.

EPOCA PATINOARULUI ARTIFICIAL

In anul următor, Bucureştiul este înzestrat cu un patinoar artificial spre bucuria hokeystilor, iar Tenis Club Român cu o formaţie puternică, în care Bâzu era centru înaintaş, deţinea supremaţia în hockeyul bucureştean.

Un an mai târziu câţiva T. C. R-işti, în frunte cu Sandy Botez, Anastasiu şi Polizu alcătuesc un nou culb cu denumirea de Telefon Club Român, care devine un rival de temut şi un serios candidat la titlul naţional.

INTERNAŢIONAL

In aceşti ani de mare activitate, cunoscutul polisportiv a jucat de nenumărate ori în echipa naţională de hockey, cu care a participat la 5 campionate mondiale, la Crinica, în Polonia, Berlin, Milano, Davos şi Londra.

Cel mai bun match pe care l-a făcut în echipa României a fost la Berlin, în compania reprezentativei Angliei, care nu ar fi reuşit să termine victorioasă dacă faimosul Davy, care şi astăzi este un frivet în echipa insularilor, nu ar fi marcat în ultimul minut.

Rezultat care a constituit cea mai bună performanţă a reprezentativei noastre, până la victoria asupra Italiei, de anul trecut.

Acel match a rămas viu în a

Bâzu Cantacuzino ţine în mână cupa Directoratului de hockey câştigată de Venus, în Decembrie 1940.

mintirea lui Cantacuzino care a reuşit să-l egaleze pe renumitul jucător englez.

A fost nelipsit din echipa naţională până în anul când, după campionatele dela Londra, a părăsit ţara în interese profesionale şi s'a întors acum 2 ani, adică după trei ani de inactivitate jucând la Venus.

PROECTE IN HOCKEY

Bâzu este la fel cu cel mai tânăr jucător de hockey care doreşte să se afirme.

Impreună cu d. ing. Botez va căuta să asigure hockeyului Românese o activitate cât mai bogată în întâlniri internaţionale, deşi ocupaţiile nu-i dau timpul necesar pentru aceasta.

Intrebat ce părere are asupra valorii hockeyului nostru şi care din jucătorii tineri i-a făcut impresie Bâzu neasigură ca valoarea hockeyului la noi este în mare progres, iar Florin Popescu, Dron, Duegş şi Alecandrescu i-au plăcut cel mai mult.

MOTOCICLIST

Era de 14 ani şi jumătate când, primind o vacanţă de trei luni, a venit la Bucureşti şi împrumutând 12.000 lei dela un contabil al tatălui său şi-a cumpărat o motocicletă uşoară, cu care mânca kilometri pe şoseaua Bucureşti-Ploeşti. Aşa a luat primul contact cu motocicleta.

Activitatea oficială şi-a început-o însă în anul 1932 pe velodromul din Şos. Stefan cel Mare, an în care nu a reuşit nici o victorie.

CAMPION NATIONAL ŞI VICTORII INTERNATIONALE

Iată că anul următor îi aduc consacrarea definitivă în motocicism, reuşind să-şi adjudece campionatul naţional după o victorie asupra lui Ionescu Cristea şi să câştige 52 de serii consecutive.

In aceşti ani ne-au vizitat pe rând **Cerny** şi **Hubmann** doi campioni ai Ostmarkului, cunoscuţi germani **Bertram** şi **Kilmayer**, **Soerensen** campionul Olndei şi **Menyer**, renumitul campion al Franţei, singurul care a reuşit să câştige 2 din cele 6 serii, restul concurenţilor fiind nevoiţi să ne părăsească cu înfrângeri categorice.

Cel mai aprig adversar al său a fost germanul Buttler, care a fost depăşit numai după o luptă extraordinară.

ULTIMA CURSA, ULTIMA VICTORIIE

In Mai 1934, Prinţul Cantacuzino aleargă în ultima sa cursă pe care a câştigat-o în delirul asistenţei. Această retragere a însemnat, de altfel şi sfârşitul epocii motocelismului.

SKYEUR

După cum a început canotajul Cantacuzino a început să practice şi skiul la Gstaat iarna, unde a fost nevoit totuş să-l abandoneze după ce reuşise a sări 48 m.

CAMPION NAŢIONAL LA TENNIS

Tennisul, care i-a fost atât de drag la Rolle, l-a practicat în primii ani după venirea în ţară, când, înscris la T. C. R, a reuşit să cucerească campionatul naţional pe anul 1930, după victorii rezultate asupra lui Poalieff, Bunea şi Botez.

IN CUPA DAVIS

A participat, făcând cuplu cu Ponheff, în echipa naţională, în cea mai importantă competiţie de pe glob, «Cupa Davis», în care a făcut o figură onorabilă în faţa Germaniei.

Bâzu Cantacuzino la concursul naţional de acrobaţie aeriană, când, deşi nu avea voe să coboare mai jos de 200 m., a coborât totuş până la 60 cm., cu roţile în sus.

BAZU CANTACUZINO

Odată cu începutul activităţii sale motocicliste, Bâzu a abandonat, în parte, amărul de care caută să-şi reamintească totuş, în orele libere...

AVIATOR

Debutul în aviaţie şi l-a făcut destul de târziu. A început fără pretenţii şi încet, încet, s-a observat că noul pilot dovedeşte calităţi excepţionale.

Aviator turist la început, Bâzu începe să cunoască mai bine tainele aviaţiei şi după un an ia parte la campionatul naţional de acrobaţie şi socotit învingătorul moral al competiţiei.

In anul următor, pilotul Cantacuzino a fost declarat campion al României de acrobaţie după victorie categorică ce asupra regretatului Pufi Popescu şi cunoscutului Max Manolescu.

In acelaş timp, continuând în noul său câmp de activitate Bâzu intră în aviaţia comercială şi urmând pe o cale ierarhică ajunge şef pilot al Aeronautice comerciale şi şef pilot la compania L. A. RES.

In actualul război a făcut parte din faimoasa escadrilă 53, pe avioane tip **«Hurricane»** şi a reuşit să doboare şase avioane duşmane.

Acum când escadrila se află în concediu şi-a reluat serviciul pe care-l satisface şi în timp de pace şi aşteaptă, împreună cu camarazii din escadrilă, noui ordine.

TOPOL

Amintiri despre cei căzuţi în 1941

Eroii unirii Tricolor

şi ai sportului Românesc

Dintre grupările româneşti mai greu încercate în actualul război, Unirea Tricolor se evidenţiază în mod categoric. Tributul de sânge vărsat de jucătorii săi a fost extrem de important.

Petre Sucitulescu, Traian Ionescu, Alecu Andrei, au fost nume care au reprezentat valori certe în footbollul românesc şi deaceea li se cuvine un pios omagiu.

Am fi putut-o face noi. Dar am crezut că prezentarea lor de către unul din acei ce le-a fost camarad de club, poate prezenta un interes cu mult amplificat, — legăturile sufleteşti dintre ei, cimentate în luptele de pe stadion, putând aducerea unor elemente interesante şi necunoscute nouă.

Din această cauză ne-am adresat popularului Ştefan Cârjan, care a avut amabilitatea de a scri rândurile următoare.

Traian Ionescu

Camaradul meu de sport Traian Ionescu a fost un sportiv de elită, un sportiv în accepţiunea înaltă a cuvântului. L-am cunoscut pe vremea când era pitic, la Unirea-Tricolor — asociaţia sportivă care cu toată durerea, se poate totuşi mândri că a dat până acum trei eroi pe câmpul de onoare în lupta contra bolşevismului: Traian Ionescu, Sucitulescu Petre şi Alecu Andrei.

Trei băieţi, trei flăcăi tari, în suflet şi corp. Au plecat la luptă cu dorinţa de a se jertfi pentru ţară şi credinţă. Ii ştiu pe toţi şi-i cunosc de mici, depe vremea când erau fânci. Şi îşi căutau drumul pe care l-au găsit la Unirea-Tricolorul.

Sunt aproape 15 ani de când îl cunosc pe Traian Ionescu. Il văd parcă în echipa noastră de pitici, în postul de extrem dreapta. Nu era mai mult de un pumn de băiat.

Când începea jocul piticilor, noi cei din prima echipă treceam pe marginea terenului pentru ai urmări, deoarece fiecare din noi îşi avea favoritul său. Ne certam chiar pe ei

— Ba eu cred că te înşeli.

— Fugi de acolo sărea un al treilea, mi-l vedeţi pe al meu, e doctor.

Traian Ionescu era nou în echipa de pitici şi nu-l alesese niciunul din cei mari deşi era cel mai bun dintre toţi.

Dar timpul trecea.

Traian a crescut de-o palmă şi a ajuns în echipa de juniori. Deacum era consacrat. Mic de stat, dar numai minte şi nerv, într'o bună zi a fost introdus în echipa întâia. Pentrucă Unirea-Tricolorul era o echipă de voinţi: Rusen Gavăt, Steinbach, Popescu etc.

Traian Ionescu, mic şi îndesat cum de a ajuns totuş la puterea celor mari, realizatorul lor. Cu multă minte şi nerv, după cum am mai spus, juca noul nostru echiper. La început, noi, bătrânii l-am privit cu neîncredere. Nu cunoşteam însă forţa lui cea mai mare. Caracterul. Acesta a fost arma fundamentală cu care a luptat, şi pe care în totdeauna Traian a pus-o înainte.

«DRAGOSTEA», această lege a legilor a avut în Traian exemplu de aur.

Simbolul prieteniei

Era de doi ani în echipa întâia iar piticii şi juniorii aveau în anul acesta mic de stat, cel mai mare prieten. Imi aduc aminte cum ştie pe fiecare unde lucrează unde învaţă.

După cum şi acum sunt la Unirea-Tricolorul, muncitori, elevi, studenţi aşa cum a fost întotdeauna.

Cu dragostea lui, Traian îi făcuse pe toţi să se simtă prieteni, — un muncitor cu un elev — să se iubească, toţi făcând parte din marea noastră familie. Se interesa la fiecare de munca lui, de aspiraţiile lui, şi îi încuraja întotdeauna.

La el, băieţii găseau oricând sfatul cel drept. Când greşea îl pedepsea drept şi în aşa fel că cel pedepsit nu se simţea umilit dincontră, era umilit până în momentul judecăţii lui Traian. Apoi era iar întreg, putea din nou să stea cu camarazii. Disciplina şi respectul nu le impunea, le făcea scutită nevoia şi toţi îl înţelegeau, îl ascultau.

Să nu credeţi că era un om moale, ferească Dumnezeu. Cel care iubeşte mult, luptă, pedepseşte învinge sau crede. Niciodată nu adoarme. Traian a căzut iubind şi luptând.

In viaţa noastră sportivă multe mi s'au întâmplat. Când ajungeam la o luptă, Traian îmi era primul suflet gata de jertfă. Mă cinstea bine, îi spuneam; Măi Traiane asta este aşa şi aşa, tu ce crezi?

Câteodată eram obosit. Mă simţea. Nu-mi spunea nimic. Se uita numai la mine. Au-mi călca legea şi nu mă lăsa nici pe mine s'o ocolesc. Şi ne-am luptat cu multe greutăţi şi-am fost mereu împreună. Sabia lui a căzut, dar eu am ridicat-o, e la mine şi o port mai departe până o va ridica altul şi eu cu Traian, Lucel şi Alecu ne vom întâlni pe un teren de sport şi vom juca iar împreună.

Ştefan Cârjan